

Uit een' brief van 1 April 1890.

Uw geëerd schrijven d.d. 3 Januari l.l. gewerd mij den 1sten Maart. Mijne vrouw en ik brengen u onzen harte-lijken dank voor uwe goede wenschen. Met u hopen en bidden wij, dat onze Hemelsche Vader ons beiden gezondheid en krachten schenke om vele jaren op Savoe werkzaam te zijn, om velen toe te brengen tot onzen Heer en Heiland Jezus Christns.

In mijn vorig schrijven berichtte ik u den dood van den Radja van Seba, Lazaru Rohi Djawa, door de Savoeneezen genoemd Ama Koré, d. w. z. vader van Koré. De Savoeneezen nemen den naam aan van hun oudste kind, evenals dit op Java het geval is. Het Christendom heeft daarin geen verandering gebracht (hetgeen trouwens ook niet noodig is). Bij den overgang tot het Christendom neemt men wel een' christelijken of bijbelschen naam aan, maar in de meeste gevallen vergeet men dien al zeer spoedig. Te verwonderen is dit niet. De namen: Mattheus, Markus, Lukas, Johannes, Thomas, Abraham, Izaâk, Levi, (ook als naam van vrouwen hier voorkomende), Obed-nego, enz., moeten wel vreemd klinken in Savoeneesche ooren. Veel liefelijker en aangener voor ons volkje zijn namen als: Kahoe, Ratoe, Medo, Boenga, Togé, Toli, Bida, Mira, enz. Maar genoeg thans hierover.

De vorst is opgevolgd door zijnen broeder Alexander Rihi Djawa, door de Savoeneezen Ama Kahoe genoemd. De verkiezing van den vorst heeft hier plaats door de temoekoengs of kampongshoofden en de radja-moeda's. De keuze is vrij. Alleen in zooverre is zij beperkt, dat

de Radja uit het geslacht van Wadoe Lai moet zijn. Zoo werd mij althans medegedeeld. Is men alzoo vrij te kiezen uit genoemd geslacht wie men wil, zoo is toch reeds bekend, wie bij overlijden van den vorst. zijn opvolger wordt. Nu weet men reeds wie den pasgekozen Radja zal opvolgen. De vorst wordt alzoo door het volk gekozen, maar hij wordt door den Resident bevestigd. Zoo geschiedde het ook met den nieuwen vorst. Nu een veertien dagen geleden kwam de Resident van Koepang naar Savoe, opdat de bevestiging zou kunnen plaats hebben. De plechtigheid had plaats ten huize van den posthouder den heer Fransz. Ik was er bij tegenwoordig. De Resident hield den nieuwen vorst zijne verplichtingen tegenover het Gouvernement voor. Daarna moest de Radja den eed, of liever de eeden afleggen, want er waren er twee. Hij, de Radja, is christen en daarom is de christelijke eed voor hem bindend. Een groot gedeelte van zijne onderdanen zijn nog heidenen, en daarom moest hij ook aan de heidensche eedaflegging voldoen. Waarin die bestaat? In een glas wordt wat jenever gedaan. Daarbij voegt men eenig kruut en een geweerkogel. Nu komt de Resident met zijn staatsiedegen, raakt daarmede even den grond, en roert vervolgens met de punt van den degen in het glas. Is dit geschied, dan dient de persoon, die den eed aflegt, den inhoud van het glas uit te drinken, den kogel in den mond houdende. De beteekenis van deze handeling is duidelijk. De beëdigde persoon verklaart hiermede, dat hij bij ontrouw dient gestraft te worden met kruut en kogel.

Wij maken het goed. Onze gezondheid is, Gode zij dank, goed. Wij hebben thans de laatste periode van den regentijd. Over eene maand komen we in den moesim panas. Dan begint het zonnetje warmpjes te schijnen,

aan een' steeds onbewolkten hemel. Gedurende een half jaar valt er dan geen dropje regen. Geen wonder, dat tegen het einde van den droogen tijd, alles naar regen smacht tot verkwikking en laving. Wij verheugen er ons in, dat wij ook dit jaar de 2 warmste maanden Savoe kunnen verlaten. Voor het werk natuurlijk zouden wij gaarne blijven, maar voor onze gezondheid is het zeer dienstig, dat wij nu en dan elders wat opfrissen.

Over een paar dagen hebben wij Goeden Vrijdag en Paaschen. Er komen weer drukke dagen, vooral omdat ik met Goeden Vrijdag 's Heeren heilig Avondmaal met mijne gemeente hoop te vieren. Dit zal de eerste keer zijn, dat ik het bedien. Verwonderen zal het u niet, als ik zeg, dat ik er een weinig tegen opzie. Eene bediening is iets anders dan eene gewone preekbeurt. Ik hoop, dat de Heere mij goede woorden zal te spreken geven, en dat deze plechtigheid vruchten voor de gemeente mag dragen.

Zondag 30 Maart bevestigde ik mijne eerste nieuwe lidmaten en doopte ik 2 heidenen. Mijn hart en dat mijner vrouw klopten van blijde verrukking; dat waren onze eerstelingen! Onze Hemelsche Vader geve ons, dat wij nog velen tot Christus mogen brengen, opdat wij alzoo een zegen voor Savoe mogen worden!